

PREDKLADACIA SPRÁVA

Materiál „*Vyplácanie finančného príspevku určeného na opatrenia mimo integrovaného administratívneho kontrolného systému v rámci Programu rozvoja vidieka Slovenskej republiky 2014 - 2022*“ predkladá minister pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky na základe vlastnej iniciatívy.

V programovom období 2014 – 2022 je pomoc z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) poskytovaná na základe Programu rozvoja vidieka Slovenskej republiky (PRV SR) 2014 – 2022. K 31. decembru 2021 boli Európskej komisii deklarované výdavky EPFRV v celkovom objeme 1 137 179 199,76 EUR.

V apríli 2020 zverejnili slovenské médiá a Národná kriminálna agentúra Prezídia Policajného zboru informácie o údajných podvodoch a dlhodobej korupcii (kauza Dobytkár) v Pôdohospodárskej platobnej agentúre (PPA) v súvislosti s PRV SR 2014 – 2020, ktoré viedli k začatiu policajného vyšetrovania a súdneho konania príslušnými orgánmi SR, ako aj k zahájeniu vyšetrovania v súvislosti s opatreniami EPFRV mimo IACS (projektové opatrenia) zo strany Európskej komisie (EK). Opatrenia, ktoré EK zaviedla ako prevenciu na ochranu finančných záujmov Únie, zahŕňajú aj prerušenia a pozastavenia platieb. Celková suma prerušených a pozastavených platieb EPFRV predstavuje 14 335 369,91 EUR.

EK má dve možnosti pri ochrane finančných záujmov Únie. Uplatňovať paušálne prerušenia a pozastavenia, ktoré je ex post odpočítané zo skutočne vyplatených prostriedkov prostredníctvom PPA, alebo uzavrieť prebiehajúce audity a stanoviť percento finálnej korekcie. Cieľom MPRV SR je čo najskôr uzatvoriť prebiehajúce audity a začať vyjednávať o časovom harmonograme vysporiadania odsúhlasenej korekcie.

Vzhľadom na nevyhnutnosť bezodkladného prijatia nápravných opatrení v oblasti výdavkov EPFRV tak, aby bola dodržaná hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť ich použitia, pozastavila PPA vyplácanie platieb na projektové opatrenia (k 31.1.2022 čakalo na úhradu 453 žiadostí o platbu) a počas leta 2021 sa zamerala na hodnotenie rizík s cieľom posúdiť všetky platby z hľadiska konfliktu záujmov alebo iných rizík súvisiacich s podvodmi, čoho následkom je ich pokles v porovnaní s rokom 2020 o 67,5 %, čo sa nestretlo s pochopením u žiadateľov a odbornej verejnosti.

PPA so značným úsilím zaviedla a zavádza nápravné opatrenia, ktorých cieľom je riešenie zistených nedostatkov. Pokrok pri vykonávaní a posudzovaní plánu transformácie PPA je predmetom priebežného monitorovania a overovania, pričom EK je o uvedenom informovaná na pravidelnej báze. Zo strany Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (MPRV SR) sa očakáva ukončenie vyšetrovania zo strany EK, stanovenie konečnej korekcie a následné rozhodnutie o uvoľnení platieb do konca roka 2022. PPA plánuje v rokoch 2022 a 2023 vyplatiť na opatrenia mimo IACS spolu 325 550 638 EUR.

S prihliadnutím na vývoj vyšetrovania EK a stav už zavedených opatrení na PPA sa MPRV SR domnieva, že platby uskutočnené v roku 2022 by už nemali tvoriť základ pre výpočet korekcie plynúcej z kauzy Dobytkár. MPRV SR považuje opätovné začatie vyplácania platieb na opatrenia

mimo IACS v rámci PRV SR 2014 - 2022 za dôležité z dôvodu významného poklesu príspevku v roku 2021 a zachovania a podpory konkurencieschopnosti pôdohospodárstva a zamestnanosti na vidieku v rámci dosiahnutia cieľov programového vyhlásenia vlády SR v oblasti potravinovej sebestačnosti a rozvoja vidieka. Ďalším dôležitým dôvodom začatia vyplácania tzv. projektových podpôr je neudržateľnosť systému predlžovania lehôt na úhradu. Neistota súvisiaca s termínom úhrady zvyšuje mieru nespokojnosti žiadateľov, ako aj odbornej verejnosti, najmä v období pretrvávajúcej pandémie koronavírusu a rastu cien energií. Berúc na zreteľ zodpovednosť za fungovanie sektora a s prihliadnutím na riziko pre príjmy štátneho rozpočtu, MPRV SR žiada vládu SR, aby odsúhlasila okamžité začatie vyplácania platieb na opatrenia mimo IACS v rámci PRV SR 2014 - 2022 s tým, že akékoľvek nenaplnenie príjmov v roku 2022 a 2023 plynúce z tohto rozhodnutia nebude viesť k viazaniu príjmov MPRV SR v roku 2023 a 2024. MPRV SR mesiac po ukončení auditov nadviaže na začaté rokovania s MF SR o finálnom spôsobe vysporiadania výpadku príjmov.

Materiál má predpokladaný negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy, pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie a na životné prostredie, nemá sociálne vplyvy ani vplyvy na informatizáciu spoločnosti, na služby pre občana ani na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.